

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Nem szeretünk hivatkozni arra, hogy már megmondtuk ezt is, megmondtuk azt is, hogy az új közigazgatási törvény is olvasásakor már láttuk, hogy ha a város vezetői nem lesznek eléggé okosak, érdekosok és gerincesek, akkor rendkívüli dötterheket fognak reánk zúdítani. Az emberek már mutatkoznak is. A belügyminiszter leküldte az új városi költségvetés mellé, amely ijesztő perspektívát tár elénk arról, hogy az állam miként akarja a kötelezettségeit áthárítani a városokra. Biztos, hogy a modern várospolitikai koncepció, hogy az állam szabadítsa meg a településeket az állami természetű feladatok elvégzésétől, nálunk éppen megfordítva látszik: újabb és újabb állami terhet raknak reánk, mint városi hatóságra, anélkül, hogy állami adónak apasztnának. A Brüsszeli új egyenes adótörvény tudvalegyen azon a címen teremtette meg a horvátok magas állami adókat, hogy ezzel ellenben a városi pótdadók eltörlik; az első lépés el is törölték, de utána taxák formájában a dupláját szedték, most pedig az új törvényt akarják raituk bevasalni.

Itt semmi nem menthet meg bennünket az új súlyos terhektől, mint a város vezetőinek körültekintése és energiája. A városi tanács ne tekintse magát többé csupán a végrehajtóközegnek, hanem forduljon arra, hogy pár hónap múlva átadja, hogy adja a helyét a választott tanácsnoknak és azokat nem állíthatja olyan bevezetett tények elé, amelyeket — előrelátó — az új tanács semmiesetre sem csi-

Nem tudunk természetesen hozzászólni a új városi költségvetéshez, mert egyebet nem ismerünk az egész tervezetből, mint amennyi tegnap a lapokban megjelent. De nem tudunk hozzászólni azért sem, mert a költségvetést teljes képtelenség az előző esztendő számadásának ismerete nélkül összeállítani. Ha látnók apróra, hogy a tanács ebben az évben mire adta ki a rengeteg milliót, akkor elég hamarosan meg tudnók állapítani, hogy hol lehet spórolni. Mert bizonyára akadnak tételek — jó kövérek — melyekre nyugodt lélekkel ráüthetnók. Hogy nélkülözhetők lettek volna és a jövő esztendőben feltétlenül elmellőzendők. Háziszeiteiben beletekinthetnénk a város dolgozó kiadásába, anyagbeszerzéseibe, szociális helyzetű tehertöbbletébe, bizonyára rácsodnánk azokra a tételekre, amelyek az idén redukálni lehetne. Mert előtér egy percig sem kétséges, hogy a pénzügyi gazdálkodás tendenciája nem a bevételök erőszakolt emelése, hanem csakis a kiadások józan csökkentése lehet. A bevételök emelését másutt, mint a város házai, földjeinek, javainak jobb és okoszerűbb üzemeltetésében keresni képtelenség. Ellenkezőleg oda kell törekedni, hogy taxák és illetékek címén a polgárság terheit mérsékeljük.

Nem ismerjük azt a miniszteri rendelkezést, amely szabályozni akarja a rendőzet ellátását, de teljes abszurdumnak minősítjük azt az elképzelést, hogy a város

külön közigazgatási rendőrséget szervezzünk és tartson fenn. Mi a közigazgatási törvény rendelkezéseit, hogy a primar a rendőrség feje, csakis a falusi primárookra és nem a városi polgármesterekre érthetjük. Nagy világvárosokban is maga az államrendőrség végzi el az összes közigazgatási, rendészeti teendőket, mert a rendőrség e tekintetben köteles végrehajtani a városi tanácsok határozatait. Nagyvárad város tanácsa hárítsa el magáról az új rendőrségi kiadást azzal, hogy polgárainak újabb megterhelését nem vállalhatja, kérje, hogy az államrendőrséget kötelezzék az összes közigazgatási rendészet elvégzésére és ha a városnak ez a kísérlete nem menne, úgy a tanács jelentse ki, hogy ez esetben nincs módjában megadni az államrendőrség számára azt az évi segélyt — egymillió leinél többet — ameddig bonifikált. Mert, hogy mi az államrendőrségnek díjtalanul adunk épületet, annak karbantartásáról gondoskodunk, nagy készpénz-összeggel járulunk hozzá külön az államrendőrség fenntartásához és még ezenfelül egy külön községi rendőrséget is szervezzünk, e több kettőnél. Mi elvileg szívesen vennők a külön közigazgatási policiát, de ez esetben az államrendőrséget külön nem szubvencionálhatjuk.

A miniszteri rendelkezés pénzügyileg egységesíteni akarja az üzemeket a közgazgattással. Mi az üzemek kereskedelmi vezetését bevált szisztemának, de drága rendszernek tartjuk. Az üzemek külön hirtóságokká növekednek a városban, amelyek rendelkeznek, inkasszálnak, dirigálnak s milliókat gyűtenek. Talán nem is ez a nagyobb baj, hanem az, hogy ügyszólván mindentől függetlenül költenek is. Nekünk régi kiirthatatlan meggyőződésünk, hogy az üzemek sokkal több pénzt gazdálkodnak el, mint kellene. E percben nem állanak adatok a rendelkezésünkre, ahonnan ezt a hitünket tápláljuk, de a számok nagysága, amelyek az üzemek képt. adják, nyugtalanítanak bennünket és azt az érzést erősítik, hogy igen tekintélyes felesleges kiadást meg lehetne takarítani, ha az üzemek egységesebb kézbe lennének, vezetésük jobban szem előtt volna, dologi kiadásaik, anyagbeszerzésük nem menne olyan izolált szuverenitással, mint most. Az üzemek ebben az öt évben óriási összegeket ruháztak be, olyan összegeket, amiket békédíjaztunk harminc és negyven éves hosszulejáratu kölcsönök

úttján törlesztgettünk. Vajjon a végtelenségig fenn lehet-e tehát a mai magas díjakat tartani azon a címen, hogy beruházunk? Uj kazánt a villamosmű se vesz minden évben és új vízműtelepet a vízüzem se állít fel minden esztendőben.

Külön fejezet az iskolaügy, amit az új törvény és a miniszteri rendelet folytán a legtüzetesebb tanulmány tárgyává kellene tenni. Itt is áll az a hibrid helyzet, hogy állami intézményeket a municípiumnak kell el- tartani. Már az ismeretes iskolatörvény tárgyalásokor kifejeztük, mekkora illogikum van abban, hogy községeknek állami intézmé- nyek építésére kötelezzenek. A közigazga- tási törvény ezt a tennémot még kiszéle- síti. De viszont itt egy nagy jóvátertel kér- dése áll elő: a kisebbségi kulturálról szem- ben kell jóvátennünk, amit eddig elmulasz- tottunk. Felszínre kerül az a probléma, hogy a municípiumnak kell segítenie azokat a ki- sebbségi iskolákat, amelyeknek az állam nem adja meg a megfelelő államsegélyt, jól- lehet még a békeszerződés is előírja, hogy a kisebbségi kultúrintézmények a románó- kéval egyformán támogatandók. És éppen azért kell lehetőleg minden vonalon hallat- lanul takarékoskodnunk, hogy a kisebbségi iskolákra mért igazságtalan elbántást repa- ráljuk. Alkalmazni kell azt a rendelkezést, hogy a kisebbségi iskolák és egyházi intéz- mények támogatása a hívők számarányához képest történjék, mert eddig ugyanis éppen az ellenkező eljárásnak voltunk a tanúi.

A városi gazdálkodás terén még lesznek mondanivalóink. Még ki fogunk térni arra, hogy az egyenlő teher-elosztást miként képzeljük el és miként gondoljuk megvalósítani azt a rendszert, amely a kereskedő- és iparososztályokat aránytalanabban súlyosabban veszi igénybe más társadalmi osztályoknál. Igyekeztünk rámutatni a reális jövedelmi forrásokra és érvényre juttatni azt az elvet, hogy a város ott keresse a maga jövedelmeit, ahol szolgáltat is valamit. Nem közigazgatási tevékenységet értünk, nem a bizonyítványok kiállítását akarjuk megfizettetni, hanem ama szolgáltatásokat, ahol a város mint kereskedő, vállalkozó, háztulajdonos szerepel, ahol olyan szolgáltatást nyújt polgárainak, amelyet azok maguknak üzletileg hasznosítanak. A város jogtevékenységet szociális intézményei útján gyakorolhat, de nem lehet karikatív, mint házigazda, földtulajdonos, vagy mint üzleti vállalkozó.

Párisból jelentik: Briand külügyminiszter tegnap délután megjelent a köztársasági elnöknel és bejelentette, hogy az általa tervezett alapon nem sikerült a kabinettet megalkotítani. Később Briand kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy köztársasági koncentrációs tervet, melyben Painlevé és Herriot mellett az ellenzék balszárnya és a szocialisták is részt vettek volna.

Briand kihallgatása után az elnök Doumer radikális-párti szenátor, a Herriot-kabinet volt pénzügyminiszterét kérte magához, akivel hosszan tárgyalt. Doumer, aki

a kormányalakítással megbízták, gondolkodási időt kért és már megkezdte tárgyalásait. Amennyiben ez sikerül, úgy a miniszterelnökségen kívül a pénzügyminiszeri tárcát is átveszi, állítólag már kész pénzügyi programja is van. Kormányában a külügyminiszter Briand lenne.

Más párisi hírek szerint a Kamara szocialista frakciója egy már kész pénzügyi javaslat alapján hajlandó volna a kormányt egyedül átvenni. Elterjedt hírek szerint egy tiszta szocialista kabinet első teendője volna a kamara feloszlatása és az új választások.

Negyven nap alatt öt száznyolcvan méter fát látott fel a város

Kévs a leszállított 12.000 köbméter — Valahol
hiba van, mely után Vostinár főjegyző nyomoz

A tanács szeptemberi ülésén dr. Vostinár János főjegyző, aki legutóbb átvette a városi tűzifa kezelését, referált arról, hogy milyen állapotban találta a tűzifakezelést. Dr. Vostinár ismertette, hogy a termelőnek a kitermelt 20.000 köbméterből ezidén 12.000 köbmétert kellett leszállítania.

A megejtett revízió alkalmával kitudott, hogy a termelő cég a leszállításra kötelezett mennyiségből már 11.480 métert le is szállított, tehát mindössze 540 méter fa áll még a város rendelkezésére.

Ezzel a kicsi mennyiséggel szemben a közintézményeknek és azoknak a tisztviselőknek, akik jogosan igényelnek tűzfát, még 3000 méterre van szükségük.

A leszállított 11.460 méter így osztlik meg: iskolák és közintézmények kaptak 4750 métert, a hivatalnokok 4227 métert, a villamosmű 2000 köbmétert, a szegények 480 métert. A város háza fűtésére egész évre 1320 köbmétert kontampláltak. Ebből 736 méter már le is lett szállítva s a mai még meglévő mennyiség szerint 580 méter tűzifa hiányzik. A tüzező szezon óta, negyven nap alatt tehát 580 méter tűzfát látott fel a városban, ami olyan meglepő mennyiség, hogy a tanács megbízta dr. Vostinár főjegyzőt, hogy vizsgálja be a mértékben tűzifa-fogyasztás okait.

Dr. Vostinár főjegyző hibáztatta, hogy néhány tisztviselő őt meg nem illett mennyiséget vett fel, ez azonban oly szórványos, hogy a nagy differenciáknál teljesen elenyésző. Kaptak fát államhivatalnokok és nyugdíjasok is. A helyzet folytán dr. Vostinár felhatalmazást kért a tanácstól, hogy a város fatermelőjével a további 3000 köbméter leszállításáról tárgyalhasson. A tanács ezzel meg is bízta a főjegyzőt, de egyben elhatározta, hogy

az abnormális fogyasztás miatt szigorú vizsgálatot indít.

Az egyik oka a tulságos mértékű fapocsékolásnak az volt, hogy nem volt semmilyen ellenőrzés. A főjegyző utasítására már felleltek a megfelelő ellenőrző könyveket s a jövőben egyetlen darab fa sem jut ki a városi pinckből, hogy arról kimutatás ne legyen.

A husiparosok kívánságai a sertésvághid berendezésénél

Hasas Sándor megyei főállatorvos a „Nagyvárad”-ban közzétett nyilatkozata a sertésvághid berendezéséről az érdekelt husiparosság körében nagy meglepetést keltett. Fény az kétségkívül, hogy a husiparosság különböző címeiken már összeadta azt az összeget, amelyből a vágőhidat fel lehet építeni és berendezni s ebből egyelőre körülkerítették a marhavásárteret, de a legnagyobb része a pénznek a város pénztárában van s ebből lehet segíteni a mai vágatás bajain.

Az érdekelt husiparosokat váratlanul találta a főorvosi tervezet, de már most kívánják, hogy az ideiglenes sertésvághid felépítése s berendezése addig ne történjék meg, míg őket nem hallgatták meg. E célból hajlandók közgyűlést összehívni s a főorvossal tárgyalni. Hálásak az újságközleményért, amely idejekorán napfényre hozta az ő érdekeikre fontos sertésvághid kérdését. Mindenekelőtt arra hívják fel a hatóságok figyelmét, hogy a sertésvághidon minden husiparosnak szüksége van nagy akolra, ahol a mészárosok a disznóikat tarthatják. A sertést ugyanis nem lehet azonnal vágatás alá venni, mikor megvásárolták. A sertést, ha gyakran hajtják be, utközben is pihentetni kell, azután pedig a vágőhídon el kell helyezni, hogy

kipihenje a fáradalmakat. Hajtás után legalább 1—2 óra szükséges, hogy az állat rendbejöjjön, mert ha nincs kipihenve az állat, a hús nem élvezhető, véres s egészségi szempontból ártalmas és nem gusztusos s a zsírja se használható, mert mindene csupa vér.

Szükséges ezenkívül az is, hogy levágás után lehűtsék a húst, tehát jégkamrák kell berendezni minden iparosnak külön-külön, saját használatára, zárákkal ellátva. Szalmákról is gondoskodni kell és pedig úgy, hogy egy központi raktárból minden husiparos kapjon megfelelő szalmamennyiséget. A sertéseket ezenkívül nem lehet otthon tartani, hanem a városból egyenesen a vágőhídi sertésórákba kell vinni s ott úgy kezelni őket, hogy a közönség érdeke s a közegészségügy megkívánja.

Mielőtt tehát a vágőhid tervezete megvalósítás alá jutna, meg kell hallgatni a husiparosokat testületileg, a város műszaki tanácsosát, a városi és a megyei főállatorvosokat.

Szombaton, 28-án este lesz Baranyai Jolán hangversenye

A hír bizonyítvánnyal örömmel fogja eltölteni mindazokat, akik évek során át szeretetükbe fogadták és értékelni is megtanulták ezt a ragyogó tehetséget művész-asszonyt, aki a kolozsvári és nagyváradai színpadokról annyiszor bővítette el finoman csiszolt hangjával, kitűnő és rutinos, melyen átértett előadásával legényesebb hallgatóit is.

Mióta az operagéppel Váradon — kényszerű okok miatt — felbomlott: csak elvétele jut ki zene-értőinknek az a nem mindennapi élvezet, hogy K. Baranyai Jolán színpompás szopránjában gyönyörködhesse. Evente egyszer, kétszer ha megszólal varázslatos hangja, de ilyenkor bírálói meglepődve néznek össze. A kényszerű pihenés nemhogy ártott volna, de még csak használt inkább a széles skálájú hanganyagának, mely ma tovább, csapongóbb mint volt valaha. Rendszeres továbbtanulás, ántudatos munka eredménye ez Baranyai Jolánál, aki vérbeli művész létere nem ismer művészetében stagnálást, sem melegeledést. Műsorát állandóan új meg új bravur-számokkal bővíti és megbecsülhetetlen gondnal, izléssel tud lépést tartani a nyugati világ városok hangversenyszáíának legelittebbjeivel.

Ezek az előadó-emelvényeken különben nem is idegen, ő maga sem. Elénken emlékezünk meg Münchenben, Drezdában, Bécsben, Milánóban és a budapesti Vigadóban aratót briliáns sikereire, melyekről annak idején hosszú hasábkon számoltak be a legkomolyabb külföldi és budapesti lapok. A Neues Wiener Journal többek közt következő sorokat írja legutóbbi hangversenyéről:

„Már az emelvényen megjelenésekor orkán-szerűen felzúgó, viharos taps fogadta K. Baranyai Jolán asszonyt, akit a bécsi zeneértő közönség mint régi ismerősét üdvözöl. Baranyai Jolán kétségkívül a legelragadóbb szopránisták egyike, aki valaha előadói emelvényről megszólalt. Igazi színpadi organuma van, mely csillog és illuziókat hint és játékos könnyedséggel szölik a magasba, hogy teljesítményének csúcspontja körül teli értekel tündöklőjön. A legsúlyosabb akadályokat is könnyen és diadalmasan veszi biztos kloraturájával.”

Baranyai Jolán nagyszánu váradi tisztelői őszinte örömmel készülnek a nevezetes hangverseny eszre, ahol lelkes ünnepléssel szándékoznak meghálálni a kitűnő művész-asszonynak azt a sok igazi gyönyörűséget, melyet tőle éveken át kap-

tak. A gazdag műsorban, melynek számai Várad még ismeretlenek: Donizetti, Cavadia, Bohm, Rossini, Liszt, Isonard, Stefanescu, Die Wagner-tételek szerepelnek. A zenekíséretet a d e l Ilonka fogja ellátni a nála szokott precíz és alkalmazkodó művészi érzékekkel, azonkívül Liszt F. „Cantique d' amour”-jával szóló szerepel.

Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában még kaphatók.

Karácsonyi vásár lesz megint Nagyváradon

Azok a karácsonyi vásárok, amiket a Katolikus Növédő Egyesület néhány éven át rendszeresen, sokkal nagyobb jelentőségű szociális szempontjattalak érvényesítésre, mint azt a közönség gondolná. Különösen bebizonyította ezt a theum, ahol a tulajdonosok óriási pénzt vesztek s a végén a sok bennük bizó család pénze sikkasztották.

A Dorotheum emberei a Katolikus Növédő Egyesület, altruista alapon álló karácsonyi vásár ötletét sajátították el, ezzel nagy kárt okoztak az egyetnek, és még nagyobb kárt a bennük családotnak. Karácsony előtt nagyon sok családnak nyújt segítséget egy karácsonyi vásár, szép, régi tárgyakat olcsón tud beszerezni a közönség, viszont az eladók is hozzájuthatnak az összeghez, melyre az ünnepekre szükség van.

Ajándékok kicserélése, ugyszólván az a karácsonyi vásár, melyet közfelkérésre rendez meg idén újból a Kath. Növédő a Kath. Kör helyében. Előzetes jelentés akar ez lenni a közönséghez, hogy ne kótyavetyélje el értékes tárgyakat, hanem tartsa fenn a karácsonyi vásárra, amely megújítás idejében fogják közölni.

Dorian filmszínház

5, 7 és 9 órákor

Szabadjegyek és kedvezményes jegyek megvásárolhatók.

* Elegáns női kalapok Moskovits E. kánál.

„Wimpassing” sár- és hócipők a legjobbak! Csillagalaku piros védjeggyel.

Női hócipő!

Wimpassingi gyártmány
Lei 490.

HAAS
LIPOT LINOLEUM gyári fő-
BULEVARDUL REGELE FERDINAND 5. SZÁM.
ORADEA-MARE raktára

Torna cipő:

31-től 35-ig	—	Lei 130
36-től 42-ig	—	Lei 155
43-től 46-ig	—	Lei 185

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Negyvenkét nap óta egy székben ül-
tötte minden éjszakáját,

míg este jászolt nap-nap után, heroikus önfel-
áldozással vonszolva testét a rivalda elé, amely
az élete volt. Orvosai a legszigorúbban megtil-
tották, hogy a napokban Szalontán tartott ló-
adásokon részt vegyen. Hiába.

Tegnapelőtt délután öt óra tájban a szen-
vedő fizikum felmondta szolgálatát: jobb oldalát
szél érte és agyvérzés állott be. Egy széken ül-
ve összeroppant. Több ízben elvesztette esz-
méletét.

Tegnap délelőtt látogató kollégáitól tört,
hörgő hangon azért megkérdezte:

— Ki játsza a szerepem? Miből van próba?

Párnák között egy széken ül szegény beteg
művész. Nehéz, hörgő lélegzése kihallatszik a
szobából. Okos, művész feje egy kis asztalra
elébe tett párnákon nyugszik. Agyban nem tud
feküdni. Jobb lába állandóan remeg. Nehezen
tud beszélni, de ha kedves barátja érkezik, lel-
emeli állandóan lecsukott pilláit és tört szeme
fájdalmasan tekint.

— Mindenem fáj, — mondja vontatottan,
mert a szél az arcát is érte.

Az orvosok szerint végtelen nagy fájdalmak
vannak és a gyenge beteg szív miatt a legna-
gyobb óvatosságra van szükség. Remélik, hogy
az a gondos, szeretetteljes ápolás, amivel fele-
sége s nővére körülveszi, rövid időn belül ja-
vulást fog hozni.

Nagybeteg, nagyon nagy beteg Madas Pista,
aki három nap előtt még nevettezett, szenvedő
szívvel is mosolyt csalat az arcokra.

Emberük: a Tace Jonescu (Körös)-utca 68.
szám előtt lassabban járjatok...

A huszmillió forint értékű telebbségi tárgyalásának második napja

Második napja tart az ítéltábla előtt az
Alumina részvénytársaság ügyében, amelynek
kimenetele elé nemcsak a jogi világban, de pénz-
ügyi körökben is igen nagy az érdeklődés.

A fő tárgyalás második napján az alperes
ügyvédei mondtak védőbeszédet. Elsőnek Paxi-
made bukaresti ügyvéd, aki elsőrangú specialista.
Másfelőrs beszédével valóssággal frappírozta a
hallgatókat. Azt igyekezett bizonyítani, hogy a
kincstár semmi károsodás nem érte és így az
illetékbüntetés nem volt kiszabható.

Ezután Lazar Aurél dr. beszélt. Azt vi-
tatta, hogy a Magyar Bauxit r.-t. vagyonkomple-
xumának eladása tulajdonképpen a nacionalizálásnak
volt jogi formulája, mert itt arról volt szó, hogy a
vállalat részvényeinek egy részét vásárolták meg
az Alumina finanszírozó bankok. A részvények
árfolyamértéke nem volt magas és semmiestre
sem volt több, mint amennyit bevalottak vétel-
áru.

A perbeszédnek az egész nap folyamán tart-
nak és ítéletre előreláthatólag csak holnap ke-
rül sor.

Nemzetközi szélhámost fogott el a rendőrség

Ahogy a kihallgatást végző rendőrkapitány
előtt áll, jászolt minden mozdulattal, hogy nem ki-
skaliberű szélhámós. Jól szabott ruha, elegáns cipő,
gondozott haj és ápolat kezek jellemzik Walter
Weise osztrák szélhámost, aki két évvel ezelőtt
Nagyváradon kezdte meg a büntetett elkövetését,
mert addig egy sokkal szeledebb szakmában dolgo-
zott: pincer volt a nagyjálmáson lévő restaurá-
cióban.

Walter Weise 1923-ban betört az akkori Tár-
ray-vagyárba, de rajta vesztett. Elfogták. A rend-
őrségi cellából eddig még nem állapított uton
megszökött. Mezőtelegre ment, de "a kisváros
unalmas clete az idejére ment", kénytelen volt uj-
ból betörni, hogy egy nagyobb városba való uta-
záshoz megszerezze az utiköltséget. Kolozsvárra
ment, ahol egy hölgy révén bejutott a legjobb tár-
saságokba. A jó összeköttetések révén jól jövedel-
mező betöréseket követett el, a flott élelet azonban
kellemetlenül tette a rendőrség gyanakvása. Ko-
lozsvárról is el kellett menni, mint ahogy Walter
Weise mondta: "egy felejthetetlen szerelem édes
emlékével."

Kolozsvárról egy merész kanyarulattal Hollan-
diába vezetett Walter Weise utja. Rotterdamból
szintén a rendőrség kellemetlenkedése miatt kellett
elmennie, Párisból, Zürichből, Rómából szintén.
Majd a forrongó Bulgáriába került, ahol, mivel hat

nyelvet, köztük a szlávot is tökéletesen beszéli,
poliukai pályára lépett.

— Regi mesterségemet, a tolvajlást — mondta
— Walter Weise — azonban nem hagytam abba
soha, akármilyen jól is ment a sorom.

Szólából Várnába ment, ahol a holland kon-
sulnál jelentkezett, mint holland állampolgár, aki
iratait elvesztette és utlevelet kért. Meg is kapta.
Első sikerei színhelyére, Nagyváradra jött és ki-
ment a Nagypiacra egy kicsit körülnézni. Ez volt a
veszte. Boro di detektivülégyelő felismerte és le-
tartóztatta. Először tiltakozott a gyanúsítás ellen,
de később megtört.

Most a nagyváradai államrendőrség válogathat,
hogy melyik vígváros rendőrségének adja ki Wal-
ter Weist. Mert mindenholnan köriköz.

A fazendák rabszolgái Heller Izrael egyik áldozata hazajött Braziliából

Számtalanszor írtunk már a Braziliába kiván-
dorolt magyar földmivesek szenvedéseiről, amelyet
sok tekintetben annak köszönhetnek ezek a sze-
rencsétlen emberek, hogy nem hallgattak annak
idején a lapok, de különösen a Nagyvárad fel-
világosító cikkeire. Most, amikor egyes kivándor-
lóknak sikerül megszökni a fazendákról, most bi-
nyosodik be a kivándorlók előtt, hogy amiket ír-
tunk, az még meg sem közelíti azokat a borzal-
masságokat, amelyekben kint részük van a kiván-
dorlóknak.

Most újból visszaérkezett egy nagykárolyi
földmives, aki másfél évet töltött Braziliában, San-
Paolóban. A sokat próbált ember a következőkben
mondta el élményeit:

— Másfél évvel ezelőtt — adta elő Gnd
István — Heller Izrael, a Holland Királyi Lloyd
megbizottja, nagyváradai ügynök vett rá, hogy ki-
vándoroljak. Fut-lát ígért, biztosított, hogy egy filé-
rembe sem fog kerülni a kiutazás és olyan kereset-
tem lesz odakint, hogy néhány év alatt vagyon-
takaríthatok meg. Amim volt, kocsit, lovat, gazda-
sági eszközöket pénzre tettem, negyven ezer leit
kaptam értük, aztán feleségemmel és két kis gyer-
mekkel elindultam.

— Amikor a csehszlovák határhoz, Halmihoz
értünk, már csak hatezer leim volt, a többit az
ügynökök kicsalták tőlem. A holland hajón, ame-
lyen a tengeri utat megtettük, elég jól megvoltunk.
Szamoszban szálltunk partra, ahol már egy egész
ügynökhad várt bennünket, azonnal bevagoníroztak
és elszállítottak San-Paolába. Mintegy hetven ro-
mániai családból állt a szállítmány. Este érkezünk
meg San-Paolába, ahol rizsből, babból és káposz-
tából álló keveréket kaptunk vacsorára. Másnap
jelentkezünk kellett az irodában, ahol azt mon-
ták, hogy el kell mennünk a fazendákra. Aki nem
hajlandó a fazendákra elmenni, azt kidobják az ut-
cára. Eppen azért fontos az ügynököknek, hogy a
kivándorlók pénz nélkül érkezzenek meg, mert így
könnyebb a szerencsétleneket a kávéültetvényekre
kényszeríteni. Az ügynökök minden család után,
akit a fazendákra szállítanak, száz milreisz kap-
nak és így érthető, hogy minden kivándorlót oda
akarnak juttatni. Zimmermann, a Délamerikai Ma-
gyar Újság szerkesztője, akit a kivándorlók "kapi-
tány ur"-nak szoltanak, szintén nagyon buzgólkod-
dik, hogy minden kivándorló a fazendákra kerüljön.

— En azonban szóba elegyedtem az emberek-
kel és alaposan kikérdeztem azokat, akik már vol-
tak a kávéültetvényeken, hogy milyen élet folyik
ott. Megtudtam, hogy a fazendák munkásainak va-
lóságos legyencsorsuk van. Ha tíz évig dolgoznak,
akkor sem látnak pénzt, csak utalványt kapnak,
amivel elszámolásra vásárolhatnak a fazendák bolt-
jaiban. Valahányszor azonban el akarnak számolni,
mindannyiszor kitűnik, hogy adósságuk van. Ben-
szülött örök vigyáznak, hogy a kivándorlók meg ne
szökjenek és ha valakit szökésen érnek, felfohra
verik.

— Nem akartam kimenni a fazendákra, ezért
kidobtak az irodából. Ott álltam idegen földön pénz,
munka és mindenemmel segítség nélkül. Szerencsére
hamarosan kaptam munkát egy gyárban, mint szá-
koló és napi ötven leinek megfelelő összeget ke-
restem. Később egy olajgyárban dolgoztam és nagy
kinnal, kopolással össze tudtam kuporgatni a hajó-

jegy árát. Amikor Genuában partra szálltam,
sen kifogyott a pénzem. A román konzulátus
lehetővé, hogy tovább utazzam. Most megyek
új életet kezdeni.

Eddig tart Gnd István előadása. Jól gon-
dolt meg mindenki, mit csinál, mikor szóba áll a ki-
vándorlói hiénákkal, akik pénzért adják Brazilián
földmunkásokat.

Nézzé meg a WEISZ és MIKLO
lényképész kirakatát, Pia
Regina Maria (v. Bémer-léren
Grunwaldnál.

Gomblyukkötést, Endlize
gépen jutányosan vállal
GLUCKMANN
Str. Sepuna (Kapucinus-utca) 4.

Mélyen leszállított őszi reklamáro
HAAS LIPÓT
LINOLEUM
és szőnyegkülönlegességi áruházában
ahol olcsó árakban óriási választék mellett vásárol
Fóterakat:
ORADEA-MARE
Eul. Reg Ferdinand 5
Lerakatok: CLUJ, TÂMBȘOARA
Legjobb gyártmányu hó-
sárcipők:

Női sárcipő lei 275 Férfi sárcipő lei 330
Női hócipő lei 490 Férfi hócipő lei 510
Felülhőszert gummikabátok
a legnagyobb választék-
ban, elegáns fazonban Lei 900

Viaszosvászon
prima minőségű, gyönyörű mintákban
80 cm. széles mtr. Lei 100-
100 cm. széles mtr. Lei 125-
115 cm. széles mtr. Lei 145-

Bőrvászon
Kárpitosok, kocsigátiók és könyvkötők részér-
re nagy választékban, 115 cm. széles Lei 115-től

Linoleum
szelbnel-szelb mintákban
70 centiméter széles Lei 150-
90 centiméter széles Lei 190-

Parkettbevonásra miniatör-
vagy parkettlinoleum 200
széles négyzetmé-
terenként — Lei 210-

Kapható 250-300 cm. szélességben
Szőnyegek

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei 98-
90 cm. széles Lei 149-
"Agyló szőnyeg" "Buclé" Lei 145-
Ottomán-takaró "Karamanie" Lei 120-
Két oldalt használható ebédülőszőnyeg 200x300
méretben, nagyon szép mintákban Lei 170-

Plüsch szőnyeg
gyönyörű mintákban 200x300 — Lei 4300
Legprimább minőségű plüschszőnyeg mtr. 515

Függöny
szelbnel-szelb mintákban — Lei 570

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, láb-
törők, mindenféle gummiárak, tornacipők,
sárcipők, játékaru, gummilabda stb. stb. etc.

Eladás nagyban és kicsinyben!

ÉRTESÍTÉS Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHATISZTI-
és JAVITÓVAL kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagol-
tás ruhák felelősség mellett OLCSÓN és SZAKSZERUEN KITSZ-
TITVA, JAVITVA és azután pontosan házhoz szállítva lesznek
FELVEVO ÜZLETEK
Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirii (Szent László)-tér 5. trafik

ÚJDONSAGOK

Dr Popovici Miklós lemondása. Értesülések szerint dr Popovici Miklós volt a megyei orvosfőnök tegnap levélben jelentette a liberális-párt nagyváradi és a liberális klub elnöki állásáról lemondását. Dr Popovici Miklós e lemondásán azonban jelzi, hogy továbbra is a párt közkeletű maradt és úgy látja a frontról egyelőre a tartalékba vonzza. Kétségtelen, hogy Popovici Miklós visszavonulása a liberális-párt vezetői köréből jelentékeny erő elvesztését jelenti. A nagyváradi liberális-párt első szervezési bizottságát Popovici Miklós rakta le, a párt pedig teljesen az ő alkotása.

A Magyar Párt vezetősége. A Magyar Országgyűlés közgyűlésére írott tudósítások a választott vezetőség névsorából hibák miatt tévesen kimaradtak, vagy nem közöltettek. Az intéző-bizottság az alábbiakat közölte: Az intéző-bizottság elnöke Kocsis Béla édesdi gyógyszerész neve tévesen Kovács Bélának szerepelt. A vidéki választmányi tagok sorából hiányzott Bakó Béla mezőtelegi ref. lelkész.

A központi bizottság megbízottai pontosan a következők: 1. dr Sárközi Mihály orvos, 2. dr. Sárközi Mihály orvos, 3. Hajós Zoltán ügyvéd.

Felemelték a cigaretták árát? Bukaresti hírek: A román dohánymonopól bűntörvényszékének mai ülésén egyes dohányárak felemelését határozta meg a bíróság két leire emelte fel.

Ceaiul Reuniunii femilor Romane, se va organiza in 29 cor. ora 5 p. m. in salele de la curtea judetului. Cu aceasta ocazia va fi prezentat si un interesant, urmas de proiect de calatorie la Ierusalim. Toata lumea romaneasca este invitata si asteptata la aceasta ceai. Veturia Candrea: presedintele Comitetului de Propaganda al Biharmegyei Vadászti Szervezete folyóiratban Szentjános községben tartja 4-ik sz. vadászati. Találkozás a községben november 9-én reggel 9 órakor. Autó a jelenlévők között fog rendelkezni. Jelenlévők között reggel 10 óráig a pénztárnoknál a közbizottság.

Emelik a postatárat. Bukarestből jelentik: A postai vezérigazgatóság közel áll az az a hír szivárgott ki, hogy január elsején kezdve lényegesen emelik a postai díjakat. Allitól egy távítási díj 50 ba, egy leire emelik. A postautóval utazók pénztálatásért 100 leirenként 50 ba-t kell fizetni. A postacsomagok kilogrammjáért 8 leirenként. Rendes levélre 3 le, ajánlott levélre 4 le, távlevélre 5 le. A telefon díja a megyében egységesen, az eddigi 8 le helyett 10 le. A szomszédos megyékben 30 le, távoli megyékben 40 le. Kolozsváron kérdést kapott a posta kerületi igazgatóságához, van-e szabványos tarifameletről és azt a felvilágosítást adták, hogy az igazgatóság tényleg ábrázolta az emelést, de minden valószínűség szerint sokkal kisebb mértékben, mint a fentebb közölt adatok mutatják.

Egy palesztinai zsidó énekes. Nagyváradon. A közel jövőben nem mindennapi jelenség élvezetben lesz része Nagyváradnak a híres publikumának. Prof. Alexander Scher, Jeruzsálem volt főkantora, a keleti zene egyik legkiválóbb művelője készült fel a városban valamelyik hangversenyteremben. A palesztinai, Egyiptom nagyobb városainak európai turnéja indult, amelynek során már több román városban is sikerrel lépett fel. Egy ízben már énekelt is Nagyváradban — az egyik templomban, — amikor is a zenei hanganyagával, nekilendülően a zenei iskolázottságával keltett feltűnést.

LEGÚJABB

Cuza Szamosujváron

Kolozsvárról jelentik: Egyik kolozsvári lap legújabb száma szamosujvári tudósítás nyomán a következőképpen számol be Cuza professzor ottani propaganda gyűléséről:

Cuza hűvel reggel érkezett meg Szamosujvárra és az általa hirdetett gyűlésre az érdeklődők meglehetősen nagyszámmal jöttek el. A keresztény liga vezetője megkezdte propaganda beszédét, elmondta ismeretes programját és azután bírni kezdte az egyes politikai vezéreket. Többek között Vajda Sándorról kijelentette, hogy eladta az országot a zsidóknak. A tömeg, amelyben Vajda Sándornak igen sok híve volt, mikor a vezérük nevét hallotta:

elkezdett kiabálni: Éljen Vajda! Cuza folytatta beszédét, de gyorsan be is fejezte.

Utána egy román lelkész beszélt a néphez:

— Nem tudom, hogy hűveimet a zsidóság ellen igazságnak, mert ebből csak nekik lesz kárunk! Manu lelkész, Szamosujvár nemzeti párti képviselője hosszabb beszédet tartott a hallgatóság előtt, amelyben kérte őket, hogy ne ragadják meg a bíróság elé kerülőket, nem fogja őket megvédeni senki. Manu lelkész határozottan Cuza ellen foglalt állást.

Anghelescu beszámolt a kormányának a kisebbségekkel folytatott tárgyalásokról

Bukarestből jelentik: A kormány összes tagjai Brătianu Jonel elnökletével minisztertanácsot tartottak, melyen Anghelescu közoktatási miniszter a magánoktatási javaslatról, a kisebbségekkel folytatott tárgyalásokról számolt be. Ismertetve ezután azt is, hogy a kisebbségek milyen módosításokat kértek és hogyan áll a Népszövetség elé vitt panasz ügye.

Elhatározta a kormány, hogy a budapesti mintavásárra kiengedi a romániai iparosokat és az azoknak szállítási kedvezményeket ad. Újból tárgyalta a választói javaslat ügyében, de megállapodásra most sem jutottak.

Életfogytiglani fegyházra ítélték Ledererné

Budapestről jelentik: A Lederer-pörben az ítélet a következő: A b. t. k. 278. szakasza értelmében gyilkosság büntetésében, mint büntetését ítélték el a gyilkos csendőrfőhadnagy feleségét Schwartz Micit. A tábla megváltoztatta a törvényszék kötelező ítéletét és Lederer Gusztávné életfogytiglani fegyházbüntetéssel sújtotta.

Az ítélet kihirdetésénél rengeteg közönség vett részt és sokan kiszorultak a tárgyalóteremből. Lederer Sándornak, a gyilkos öccsének felmentő ítéletét a tábla hely-

benhagyta. A sógor, mint ismeretes, a hulladarabokat tartalmazó bőröndöt segített a Dunához vinni. Ledererék azt mondták neki, hogy a bőröndökben könyvek vannak. Szolgálatiért Lederer Sándor ötmillió korona kölcsönt kapott. Az ügyész Lederer Sándort szintén bűnrészességgel vádolta, de a tábla úgy találta, hogy Lederer nem volt a szörnyű titkok birtokában, amikor segédjével igyekeztek eltüntetni Kodalka felől a hulladékokat.

* A hindu énekesek vasárnap lépnek fel a Katolikus Körben. Érthető az az érdeklődés, amely a messze titkokzat kelet két művésznének fellépését megelőzi, mert ilyen szokatlan művészi produkcióban valóban ritkán van részünk. A két kán műsora színes és változatos és az egész hindu művészi fellegőztet illusztrálja. Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában kaphatók.

* Schwimmernél naponta háromszor friss a teasütemény. * Amikor tizenöt perccel hamarabb indítják a vonatot. Ezennel tiszteletteljesen megkövetjük a C. F. R.-t és visszavonjuk a panaszokat, bosszúságokat és reklamációkat legelőt, amelyeket ellene emeltünk állandó és öröklettel jelentő késedelme miatt. A vasut ugyanis szakított eddigi hagyományával, konzervatív elveivel, hogy egy-két órásszal később ér be a célhoz. Talán Steinach-injekciókat kapott, talán a bőrre menő rossz és jó viccekkel elégette meg; tény az, hogy a vasut egyszerűen — legalább is egy időre — megfagyott. Most már a vasut nem késik, hanem száz esztendőskorát meghazudtolja — siet. Azaz, hogy érkezéskor még megtartja a késedelmes tempót, induláskor viszont annyira fűg, hogy gyorsabban szedi a lába kerekét, mint azt a hivatalos menetrend előírja. Aradról Váradra induló utas mondja el erre nézve a következőket: A reggel hat óra husz perckor induló aradi gyorsmotorral akartam Váradra utazni. Pont hat órakor ültm kocsira és hajtattam ki az állomásra abban a tudatban, hogy a kocsit maximum öt perccel vesz igénybe, indulásig tehát még marad bősegesen egy negyedóra. Így is történt. Annál kínosabb és kellemetlenebb volt a meglepetésem, hogy a motoros az orrom előtt robbogott ki az állomásról.

— Hiszen még tizenöt percünk van — me-
netrendi idő szerint — protestáltam a perrenon
álló egyik vasuti tisztviselőnél, — hogyan indit-
hatták ennyivel hamarabb a vonatot.
— Nálunk indulási idő van kérem — volt
a felelet.

— Szabad tudnom tehát mennyit mutat a
vasuti időszámítás?
— Ott van kérem, tessék megnézni az ál-
lomási órát. A nagy kerek órán pont tizen-
két óra volt. A vasuti óra állott. De a mo-

toros elindult tizenöt perccel hamarabb. Ez sem
rossz. Különösen annak — aki nem utazik.

* Eljegyzés. Elly Butka, L. V. Szenes
Verlobte.

* Ma hirdetik ki az ítéletet a belényesi
bűnpörben. A belényesi bűnpör tárgyalásának
második napján az ítélet a következő: A bíróság
a perbeszédek a késő esti órákig tartottak és
így az ítéletet csak ma délután hirdeti ki a bi-
róság.

* A világhírű indus mesterénekesek
nov. 29-én Kath. Körben. Jegyek a Hegedűs
Hirlapirodában.

* A Lederer és Kálmán-téle szeszgyár mun-
kásainak sztrájkja. A lapokban megjelent köz-
leményre a munkás szervezetek vezetői az aláb-
biak közlésére kértek fel bennünket: A leglátá-
rozottabban kijelentjük, hogy a sztrájk nem el-
vi pontok el nem fogadásán, hanem anyagi kér-
désekre miatt robbant ki. Így azon cikk csak arra
volt jó, hogy meg nem érdemelt elismerést biz-
tosítson azok számára, akik a gyár teljesítő-
képességének hiányos felismerését a munkásság
életpolitikájának csökkentésével akarták pó-
tolni. A cikk elhelyezése elrejtett sok min-

GEORG KAISER regénye a

Texasi farmer

Rendezte:

Joe May.

A főszerepben:

Mady Cristians.

Bemutató pénteken a

Dorian Filmszínházban.

Pénteken este 9 órakor

Giovanni mester

szencziós fellépése.

dent, amit kötelességszerűen nekünk kell megemlíteni. Tudni kell azt minden érdeklődőnek, hogy az év 365 napjából maradék nélkül ennyit dolgoztak napi 10-től 15 óráig munkaidő mellett a munkások és a tárgyalások folyamán erre esett a főssy. Sajnos az, amikor a törvénybe íktatott 8 óráig munkaidőért ma még harcolni kell egy olyan gyárban, mint a Lederer és Kálmán-gyár. Mi természetesen küzdünk a szakszervezeti munkaközvetítőért, mert az először egy lokális érdek, hogy a városi munkások Váradon találjanak elhelyezést, másodszor szakmunkások az őket megillető munkabeosztást és megillető béreket is élveznek. Ez pedig munkásérdek. Az „1000 lei rendkívüli segély” nem többek között lett igérve az igazgatóság részéről, hanem a 3000 lei havi fizetésű munkásoknak 10 százalékos fizetéscsökkentést 2 hónapig, ami mindössze 600 lei. A kölcsönös beszélgetések során került szóba részünkről az 1000 lei. Ez természetesen nem volt kielégítő és ez a gazdasági része a sztrájkoknak. Tudjuk, hogy az igazgatóság készült a sztrájkra és gondoskodott sztrájkőről, sőt arra is gondoltunk, hogy az öreg bácsi, akiről az igazgatóság, amikor mi ajánlunk felvételre, kijelentette, hogy egy öreg és csak sztrájkutóval alkalmas emberke, most, mert nem ajánljuk, alkalmazva lesz. A gyár előzetes felkészülése dacára is küzdünk tovább sorsunk javításáért, harcunk igazságát látja Várad ösztönzősége és támogatni fogja akkor is, ha a rendőrségen vesszük át keservesen megoldozott munkabereinket és munkakönyvünket.

* Lakodalmi tortákat Schwimmernél rendeljen.

* Halálozások. Czégényi József orvosi kötszerész 32 éves korában elhunyt. Temetése ma délután háromnegyed 4 órakor megy végbe a központi halottszobából.

Gaál Barnabás Ferenc műgyógyászati hallgató ifjú életének 24-ik évében elhunyt. Temetése holnap, pénteken délután 3 órakor megy végbe Mezőtelegrádon a szülei háztól.

* Zoltán-féle iztelen és szagtalan csukamájolaj minden gyógyszerárban és drogériában ismét kapható. Romániai főraktár: Farkas drogéria Oradea.

* A feteleerdői üveggyár tisztviselőinek műkedvelő-előadása. A feteleerdői üveggyár tisztviselői jól sikerült műkedvelői előadást rendeztek szombat este. A szereplők Vojnár Kálmán, H. Fojtyik Mici, Fojtyik Viki, Tibold Zoltán, Tanhoffer József, Fischer József kis vigjátékokat, többek között Szóke Szakál „Vonnegyesé”-t, azonkívül ének- és táncszámokat adtak elő komoly tudással és hozzáértéssel. Kitűnően konferált Steiner Bernát és bájos szubrett volt Fojtyik Viki. Fischer József karmester dirigálta a zenekart. Az üveggyár tisztviselői ezúton mondarak köszönetet Gróf László szinigazgatónak, aki a jelmezeket kölcsönözte a lelkes műkedvelőgárdának.

Jón: **Mosjoukine** legszebb filmje:
Mindent egy asszonyért!
Főszereplők:
Kolin - Lissenko - Rimsky Vanel.
Apoló mozgósínház.

* Schwimmer készíti a legjobb tortakülönlegességeket.

Gyönyörű ridikülök nagyon olcsón a „DOR”-ban. Reg. Ferdinand 16.

* Biri néni legújabb szakácskönyve kapható a Hegedűs Hirlapirodában. Ára 100 lei.

* Maheboob és Muscherafi khánok egyetlen dalestélye nov. 29-én. Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában.

Keztyű tisztítást és javítást, valamint mindenféle bőrdarab tisztítását szakszerűen teljesíti KEPESE ELEK orvosi kötszerész Sas-passage

Dzsekkli és Chaplin egy filmen

Nagy premier volt tegnap a Heyman-szinkörben, amely a világfilmek diadalmas remekét mutatta be a közönségnek, amely együttérez a világvárosok közönségével. Ki ne szeretné Dzsekkli, polgári néven Jackie Coogant, mikor ócska, nem rászabott ruhájában megjelenik s együtt dolgozik Chaplinnel, aki ide-oda ténfereg s jóságával s kedvességével hódítja meg az embereket.

Együtt a két világstar. Nagy ritkaság, mindkettőt, mindenki szereti. A közönség, amely megtöltötte a csodaszép szinkört, a legnagyobb élménnyel tért haza. Ez a film a kis Dzsekkli megható és kedves története s benne Chaplin az apa. Na, amilyen furcsa és megható a Cseplin ebben a szerepben, azt mindenki elgondolhatja. A fel-felhangzó nevetés és taps igazolta, hogy a közönség-nél páratlan sikere volt a bemutatónak. Ezzre kellett venni, hogy a film, amilyen tökéletes, olyan tiszta és világos, a feliratok, mint a Heyman-szinkör filmjeinél általában, olyan nagy betűkből állanak, hogy bárki elolvashatja azokat, tehát a szem nem rontja. Vilharos tetszés kísérte mindvégig a film bemutatását, kezdve Dzsekkli csecsemőkorától mindvégig. A film másorán marad jóideig.

* 29-én, vasárnap este indus mesterénekesek egyetlen dalestélye a Kath. Körben. Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában.

* Közéle az óra, melyben sokakat kellemes meglepetések fognak érni, amikor megtudják a dec. 16-iki húzáson a Sajtósorsjegyek sorsolási eredményét. A Tordai-úti villát, egy egyszerű korszmáros nyerte meg. A nádasmenti „kis uradalmat” egy szegénysorsú özvegyasszony nyerte meg. Épp így a sajtósorsjegyeknél, ahol pedig nem egy, hanem 5412 nyereség van, nagyon valószínű, hogy szintén a szegénysorsú emberek fogják megnyerni a 100.000, 50.000, 10.000 leies fő- és azonkívül az 5000-en feletti többi nyereséget is. Egy sorsjegy ára csak 2 lei. Tessék 20, 50, 100 drb. sorsjegyet vásárolni, hogy a nyereségi lehetőség minél nagyobb legyen. Sorsjegyek rendelhetők a Rudolf Mosse hirdetői vállalatnál Cluj, Str. Regina Maria 37. „Sajtósorsjáték jellege alatt”, a pénz és portóköltség előzetes beklűdése mellett. (Utánvételi sorsjegyeket nem küldünk.)

* Elmarasztalták Görögországot a görög határcsúcs ügyében. Athénben. A görög kormány tegnap este táviratban közölte, hogy a görög-bolgár konfliktus kiküldött népszövetségi bizottság Görögországot 85 ezer angol fontot fizessen a bolgár kormány részére a bolgár kapitány és 19 elesett bolgár katona hátrahagyott tárgyainak. Ezenkívül ötszázhetven ezer fontot javasolt a bizottság Görögország terhére a csapatszállítások költségei címen. Nyomtatott megérkezése után Pangalosz miniszterelnök a parlamentet hívott egybe, amelybe bevontak szeszenizistát és antivenizelistát pártot. Ezek ama óhajuknak adtak kifejezést, hogy országban haladéktalanul állítsák vissza a mányos állapotot. A kormány rendezni kívánja szonyát Jugoszláviával és Bulgáriával.

* Schwimmernél 1 kgr. teaszem 140 lei.

Gummiharisnyák, séroktók, használati tárgyak. Str. Nicolae Iorga (Zöld)

* Higiénikus orvosi haskötő, kézi használatra, gyomor-, vese-, máj-, csuszamások, sérvök és operációkhoz. Kapható Kovács Sándorné specializált Nílgesz-telep.

* Női kalapok 200 leitől. M. Etelkánál.

* 1926. évre szóló Ügyvédi napló kapható a Hegedűs Hirlapirodában. Ára 400 lei.

NŐI HÓCIPÓ 500
Kapható
REICHARD és fia cég

Hazaérkeztek!
külföldi utamról, hol a mai modern szabászatot elsajátítottam s
uri-szabó üzletemet
Strada Josif Dulcan (volt Nagy Sándor-utca) 17. sz. a.
megnyitottam

SERESS uri szabó

PERZSASZÖNYEGEK részletfizetésre kaphatók STERNBERG-nél, Bul. Reg. Ferdinand

Mit mutat a tükrök

Meg van-e elégedve bőrállapotával vagy kinézése dalmat okoz? Bőrüknek vissza természetes szépségét, ha egy szappant használnak, mint a Cadum szappan. Bő habja mélyen behatolni pórusaiba és minden maradéktól, amelyek naponta összegyűlnek, kitisztítja.

Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban és boltokban. Nagyban a „Standard” drogériában Buzău.

Cadum Szappan

„Schwimmernél gesztenye habbal 5 lei.
K. Baranyay Jolán f. hó 28-án tartja
nagy szabású hangversenyét, Man-
inka zongoraművész nő közreműködé-
vel. Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában.

„Vas harisnyái legjobbak

„Legjobb telefonkészüléki villanykörte és
motor raktárról. Házi telefon s villany-
est, minden tempári s esztérga-munkát, ja-
sát igen szolid áron vállal Raiz elektro-
nikus, Szalárdi-utca 9. telefon 512.

TRIDIKULOK nagy választékban
Z. B. J. fűsű áruházban, Sas-passage.

Külföld- és belföldre utazók figyel-
meztetjük, hogy hálókocsi- és vasuti-
megváltásáról a Hegedűs Hirlapirodá-
ban oszkojjanak. Telefon 458.

Vizumát (magyar) 24 óra alatt 540
intézi a Hegedűs Hirlapiroda.

Schwimmernél 1 kgr. keksz 60 lei.

Nagy „Modell Album” és ezenkívül
ok divatlap legújabb száma kapható a
Hirlapirodában.

Gambrinus étterem
na ma lake Ionescu (Körös-utca) 1. szám.

Ellap és menü rendszer.
ogás ebéd-vacsora napi 50 lei

• TÖZSDE •

Bukarest, november 25. (Zárlat.) Páris
London 1074, Newyork 219, Róma 895, Zs-
240, Wien 3090, Prága 650. Valuták: Font
fr. frank 900, svájci 42, lira 895, dinár 390,
218, osztrák 31, magyar 30.5, szokol 640.
Zürich, november 25. (Zárlat.) Berlín
Amsterdam 20862, Newyork 519, New-
519, London 2513, Páris 1955, Milánó 21,
15 háromnyolcad, Budapest 7270, Belgrád
Bukarest 233, Varsó 75, Bécs 73 és egy-
ad.

A külföldi vasuti jegyeket mindenkinek
oruan a napi kurzuson árusítja a Nemzet-
Hálókocsiársaság nagyvárad i fiókja,
Hedűs Hirlapiroda).

• SZÍNHÁZ •

HETI MŰSOR:

Csütörtök este: Imádom, vígjátékudonság
telesen) B) bérlet. Sorozatszám 61.
Péntek: Román előadás.

Szombat délután fél 4 órakor: Kis hun-
operettudonság, olcsó helyárrakkal. Sorozat-
szám 63.

Szombat este: Yus-Hi, operettbematató.
elen kívül. Sorozatszám 64.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Cseregye-
ek, operett, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat-
szám 65.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Csoda-
vas, drámai udonság. Mérsékelt helyárrakkal.
Sorozatszám 66.

Vasárnap este: Yus-Hi operettudonság má-
zor. Sorozatszám 67.

Hét: Yus-Hi operettudonság 3-szor, A)

let. Sorozatszám 68.
A hét összes előadásaira a jegyeket már va-
nap reggeltől kezdi árusítani a színházi
szár.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Imádom. Csütörtökön B) bérletben kivé-
sen Verneuil pompás francia vígjátéka ke-
szinre, melynek legutóbb hétfőn este volt je-
dős nagy sikere. A pompás és kacagató vig-
játékban T. Pogány Janka, L. Hollós Juci, H.
H. Juci, Darvas, Lengyel, Sós, Madas, Stoll
Bereng játszik a főszerepeket.

— A Yus-Hi premierje. Régen készült az
erett társulat olyan lázas ambícióval és nagy

Kérje mindenütt a

HORNIMAN

híres angol teát. — Fő-
lerakat és képvislet:

Societate Anonyma
Otto și Alfréd Herzog
București, Pasagiul Co-
media No. 2.

HÓCÍPÓ ÉS KALOCSCI

talpalását, javítását
tökéletesen készíti:

Rosenfeld

Alexandri (Teleky)-utca 25.

telkesedéssel a bemutató előadásra, mint a Yus-
Hi szombat esti premierjére. Ebben a bűbajos
japán tárgyú operettben egy csodaszép szerelmi
történet, füllemászó muzsika és egészséges hu-
mor találkozik egymással és együtt egy rend-
kívül érdekes és szórakoztató darabot alkotnak.
Minden, ami szemnek és fülnek szép és kedves,
tánban és zenében megtalálható a Yus-Hi-ben
és így érthető, hogy ez az operettudonság nem-
csak a közönség, hanem a szereplő művészek
érdeklődését is állandóan ébren tartja. A Yus-
Hi pazar kiállításban, elsőrendű szerszósztásban
és pompás ösztetánulásban kerül nálunk színre.
A főszerepeket P. Gaizler Lola, T. Pogány Jan-
ka, Bellák Aranka, Tompa, Páger, Sós, Stoll és
Madas játszik. Az operettudonság szombat és
vasárnap bérleten kívül, hétfőn A), kedden B)
bérletben kerül színre.

— Kis huncut délután. Szombat délután fél
4 órakor olcsó helyárrak mellett a szezon egyik
legsikerültebb operettudonsága, a Kis huncut
megy. Ez az operett arról híres, hogy a libret-
tőja egy önálló kacagató bohózat, a muzsikája
pedig Gilbert legjobb és leginvenciózusabb
kompozíciója. A Kis huncut főszerepeit Bellák
Aranka, T. Pogány Janka, Simon Évi, Petróczy
Aliz, Páger, Tompa, Stoll, Bereng játszik.

Heyman-szinkör heti műsora:

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9
órákor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 óra-
kor.

Elővételi pénztár délelőtt 10 órától 1
óráig.

Csütörtök 5, 7, 9 órákor: A „Kölyök”,
Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben.
Előtte egy 2 felvonásos kacagató Zigotto-
film.

Péntek 5, 7, 9 órákor: A „Kölyök”,
Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben.
Előtte egy 2 felvonásos kacagató Zigotto-
film.

— Jackie Coogan a „Kölyök”-ben. Min-
den előadásán a „Kölyök”-filmnek hullám-
zott a közönség a Heyman-szinkörben. Ked-
ves, finom, ötletes a mese és tökéletes a
játéka a kis filmművésznek, kinek minden
előadásán a hangos elismerés is kijárt. A
közönség felfokozott érdeklődését irrápán-
sul kielégítette a film és Chaplin és Jackie
Coogan játéka felejthetetlen élmény lesz
mindenki előtt, ki a filmet végignézte. A
„Kölyök” még ma és holnap kerül vetítésre
a Heyman-szinkörben, mindenkor 5, 7 és 9
órás előadásokon, rendes helyárrak mellett.

— Japát-sziget kincse. E regényes szín-
pompás film újból meg fogja hódítani a Hey-
man-szinkör közönségének a tetszését,
melyben a legkiválóbb filmművészek ját-
szanak, a tökéletes és szebbnél-szebb felvé-
telek közepette. A „Japát-sziget kincse”
szombaton, vasárnap és hétfőn vetítik.
A szombat és vasárnap délután 3 órás előá-
dások mérsékelt helyáruak, ezen előadásokon
is a teljes zenei kíséret játszik.

PARFUMS · POUDES · LOTIONS

L.T. PIVER

AZURÉA POMPÉIA
FLORAMYE TRÉFLE INCARNAT

~ MOZI ~

— Egyszer minden asszony elérkezik
életének egy tragikus fordulópontjához,
amely a benne élő jóságot, hűséget, becsü-
letességet és szerelmet állítja a kísértések
izzó próbátüzébe. Ha győze: elbukik az
asszony, de ha erős: keserű harcok árán is
meg tudja menteni a lelke tisztaságát. Az
Apoló szenzációs társadalmi drámájában,
melynek „Egyszer minden asszony...” a
sokat sejtető címe, egy ragyogó szépségű,
fiatal és gazdag amerikai asszony család-
sokban, fájdalmakban bővelkedő, de mind-
végig tisztán őrzött élete vonul el előttünk
sokszor megdöbbentő őszinteséggel. A szen-
zációs Atlantic-sláger-film ma, csütörtökön
kerül színre utójára. Pénteken Mosjoukine-
premier: „Mindent egy asszonyért!”

— A Dorian-filmszínházban ma, csü-
törtökön utójára látható Biró Lajos és Len-
gyel Menyhért nagysikerű szindarabja: a
„Cárnó”. Lubitsch Ernő rendezte ezt a fil-
met, melynek főszerepeit Pola Negri, Dod
la Rocque és Adolph Menjou alakítják. Az
előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. Sza-
badjegyek és kedvezményes-jegyek a mai
napon érvényesek. — Holnap pénteken lesz
a bemutatója Georg Kaiser „Texasi farmer”
című megfilmesített regényének, amely a
„Berliner Zeitung am Mittag” hasábjain je-
lent meg. Joe May a „Hindu siremlék” ren-
dezője rendezte ezt a hatásos filmet, mely-
nek főszerepét Mady Christian alakítja. Pént-
teken este a 9 órás előadásán Giovanni mes-
ter fogja mutatványaiival szórakoztatni a
publikumot.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul aduc la cunoștință pu-
blică, că două funii pentru coborât bu-
toale și evaluate în suma de lei 4000, pre-
cum și un covor smîră de casă de doi
și jumătate și trei și jumătate metru, eva-
luat în suma de lei 20.000, fost-a proprie-
tatea firmelor falite Kolliner D. și Fin Kol-
liner D. și Sam., se vor supune licitației
în ziua de 27 Noiembrie 1925, orele 15, în
localul firmelor mai susmenționate din
Str. Ep. Pavel No. 26. Prețul de strigare
24.000 lei, sub care preț nu se vor vinde.
Pentru calitatea mișcătoarelor garanță nu
se ia, și sunt a se duce de îndată după
terminarea licitației. Se pot vedea în fiș
care zi de lucru între orele 9—12, 16—18.

Dr. Alexandru Pop, avocat
curator de masă

Szörme udonságok
Leichner szűcsnél,
Sír. Episc. Cloroğariu

**Apróhirdetés egy
szó ára 4 Lei. vas-
tag betűvel 8 Lei.
legkiseb hirdetés
10 szóig 40 Lei.**

Levelezés

Oly hölgyek, kik súlyt helyeznek arra, hogy arcuk löketelesen szép, tiszta, föltékeljen legyen, használják a csodás hatású „A g l” krémét. Kapható mindenütt. Megyei főraktár: APOLLO drogueria.

LAKÁS

Egyszobás, konyhás lakást csekély lelépéssel keresek, lehetőleg Olasziban. Címeket a kiadóba kérek. 5138

Szoba konyhás lakás kiadó. Bolintineanu (Kertész utca) 12-c. háztulajdonos. 5384

Egyszerű intelligensebb nő szerény szobát keres. Címeket a kiadóba kér. 5392

Butorozott szoba külön bejáratú Str. Gen. Holban (Széles-utcán) kiadó. Cím a kiadóban. 5409

Butor nélküli 2 parkettes szoba, előszoba Fő-uton kiadó. Strada Oltenia (Csengeri-utca) 7. 5342

Butorozott szoba fiatal emberek részére kiadó. — Dimitrie Cantemir (Beothy Odón)-u. 22. 5410

ELLÁTÁS

Olcsó kóser házikoszt kapható. Cím a kiadóban. 5350

Alkalmazás

Tisztesseges fiatal minden leány jó bizonyítvánnyal három tagú családhoz dec. elsejére felvétetik. — Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19.

Keresek vincellér iskolát végzett, szorgalmas, nős, felelősség mellett teljes szakavatottsággal bíró egyént, 13 holdas szőlőm kezelésére. Cím Báró Brauner gazdaság Socaciu, Jud. Sălaj. 5389

Női fodrász aki elsőrangú munkaerő, keresetlik éves állásba. Maison Perak, Timisoara, Bdul Reg. Ferdinand 3. 5400

Okleveles gépész szeszifőző több évi gyakorlati állást keres. Kimpian, Sulemdol Szilágy megye. 5415

Német kisasszony vidékre felvétetik 2 gyermekhez jó fizetéssel. Ep. Ciorgariu (Uri)-utca 24 földszint 5. 5419

Szárazdajka, valamint románul érto, keresetlik Str. Alexandri (Teleki-utca) 27. Elentescu. 5421

Tisztesseges minden főtiszt keresek. Jelentkezni Tace Ionescu (Körös-utca) 10. II. emelet. 5427

Feltétlen intelligens leány házikisasszonynak vagy nevelőnőnek, ki a háztartásban perfect vidékre ajánlkozik. — Cím a kiadóban. 5428

Gazdasági akadémiát végzett 4 évi gyakorlati bíró utazó 1926. május hó 1-re állást keres. Megkeresések „Intéző” jellegű e lap kiadói hivatalába küldendők. 5417

Adás-Vétel

Eladó Cuza Voda (Szacsavai-utca részen 4 szobás fürdőszobás ház 450.000. Másik több lakással 700 ezer. Take Ionescu (Körös)-utcán magánház 450.000 lei. Tománénál, Tace Ionescu (Körös)-utca 21. 5403

Eladó gyönyörű szép citromfa és egy kőrista hálószoba. — Cím a kiadóban. 5414

Egy új fehér hálószoba butor eladó. Str. Hilaria (Pecze-utca) 1. sz. 5423

Eladó közeli vidéken modern ház 4 üzettel, 3 vendégszobával, kuglázó és kert, gazdasági udvar, pince, nagy telek 550.000 lei. Értekezni Tománénál, Tace Ionescu (Körös)-utca 21, 9—12-ig, 3—6-ig. 5420

Ócska rezezt bármilyen mennyiségben vásárol Florenz mérleggyár Str. Astra (Gilányi-utca) 6. 5426

Jókarban levő ebédlő butor eladó. Strada Oltenia (Csengeri-u.) 7. 5341

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál az

M. M. Konzervgyár

Timisoara

**M. M. Befőttei,
M. M. Jamei,
M. M. Gyümölcs-
és Vegyesizei,**

melyek minden nagyobb csemegeüzletben kaphatók

**Képvisező:
Korda és Freifeld
Oradea-Mare**

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passa 20.

Saját készítményű

sérvkötők, baskötők

gumiharisnyjak, speciális

kötészek, női és férfi övszerek.

**Vesünk butorokat,
szőnyegeket**

teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim készsát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. — Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia

butor, szőnyeg és régiségkereskedők, Strada General Mosoiu, (volt Mezey Mihály-utca) 10. szám.

Rimanóczy

Műbutor és Parkettgyár R.-I. Str. Clujului 117.

TELEFON 2-79 sz.

Irodabutorok, műbutorok I. és II. oszt. parketták. Fenyő és tölgy fűrészárak. Bervágás gatteren. Mindennemű ládát, összeszegezt és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

Ügynököket akik cipőgyárnál jól be vannak vezetve **keresünk** rentabilis cikk árusításához.

Ajánlatok referenciákkal és a képviselt házak megjelölésével Bucarés, Cosuța postale 150 szám alá küldendők.

Csapágy-fém conpo- **TORPEDO** zító világhírű marka

minden tokozatban 5—83%-ig, garantált, továbbá angol ón, spanyol ólom tömbökben, valamint »Regulus« jegyű antimonium állandóan raktáron.

KREBS & STERNBACH

Bucuresti, Strada Cosminului No. 2.

Sürgöncym: »Krebs Bucuresti«.

Képvisező: LONY LEOVITZ

Oradea, Strada P. Goga (Baros-u.) 9.

Sürgöncym: LOBOVITZ.

Használt női fekete kabát, egy zsakett öltöny, cipők, ruhák olcsón eladó. Cím: Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz.

Házakat szőlőt, lakást üzletet 24 óra alatt eladom. Weisz Gizi, Matei Besarab (Nyomda)-utca 4. 5399

Vidéken piacitáren korcsmával joggal bíró helyiség és lakás eladó. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 5404

Eladó magánház szép helyen 6 parkettes szoba, fürdő- és cseledszobával, fele átadható 1.150.000. Piafa Unirii (Szent László-terén) ház üzlettel 700.000. Magánház 2s zoba, fürdőszoba átadható 350.000. Str. Astra (Ghilányi-uton 6 lakások házrész kedvező fizetési feltételekkel 450.000 lei. Toma Józsefnél 9-től 12-ig, 3—6-ig Str. Tache Ionescu (Körös-u.) 21. 5296H

ÓRA

és ékszerjavító műhelyben mindennemű órák javítását szakszerűen és jutányosan vállalom

Dr. BÁRDOS JÓZSEF

Str. Nicolae Zsiga

(Lukács György-utca) 7 sz.

Ridikülök

gyártását megkezdettük és azokat eredeti

**gyári árban
árusítjuk.**

**Nagyvárad Bőröndáru
és táskagyár**

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u) 18

**Rekord autóbuszjárat
Várad és Arad között**

Indul naponta reggel 7³⁰ órák a Central gareből Cantemir (Beothy Odón)- utca 30. Megállóhely Alexandru (Teleki)- utca végén a gyógyszer-tárnál 7⁴⁰ órák, Aradról vissza d. u. 4 órák a Városi kávéháztól. Menetidő 3¹/₂ óra. — Utasokat közbeeső állomásokon is felvesz. Villanyvilágítással és fűtéssel felszerelve. Viteldij Arad-Nagyvárad 230 lei. **Kereskedelmi megbízásokat**, incassokat és kisebb csomagok szállítását elvállalunk garancia mellett. Előjegyzéseket elfogad, jegyeket árusít Deutsch futáiroda Palace (Panonia) kávéház.

Alkalmi üzletnek 1925. üzlethelyiség 1925. 1-ig azonnal átve. Ugyanott egy 600 hl. ürtartalmú val komplett felszereléssel. Továbbá megállítól 5 egy 4 szobás lakás comttal felszerel. Al kiadó. Avram Grossz.

Háromszázötven ért eladó Simeon (Damjanich)-utca romszobás magánházas udvar, nagy Feledi.

Eladó gyönyörű ház, szép utcán 5 parces és különben 3 szobás lakás. Tománénál, Tace Ionescu (Körös)-utca 21.

Allig használt férfi batók, öltönyök eladók. Brațianu (Sutca) 40 jobbra.

Különfélék

Géphiázést váll és rendes varrógép csón tanítok. Kétféle állandóan kapható Str. Plevnei (Timi-

Bizományba a márkás porcellánokat, — szőnyeg, ebédlőszerveket, miket, dísz tárgyak munkákat, könyveket, kávékat stb. csonyi vásárra, iroda, főposta mellé 203. Meghívó-ekre is megyek.

Úgyes varrónő munkát keres, há ajánlkozik. Cím: Jolán, Str. Dimitrie mir (Beothy Odón)

Harisnyát fejelek, kötők szépen, olcsó. A. Treb. Laurian (utca) 2., sarok.

Műstűtő és cölöst vállalkoz. Str. Sever (Bém-utca) 11.

Tartásra elfogadnák feléves gyermeket. V. Simeon Barnufiu (nich)-utca 23.

25.000 Leivel szal társulnék férfi kinek központban van. Cím a kiadóba.

Középkorú intelligens keres italmezt, postakauzióval rendelkezik a kiadóban.

Remélen tudja már, hogy

vízumozt

DEUTSC

a futár

Utleveleket elint

ÓRÁK

ékszer eladása, egyszerű javítása a legpikánsabb

TISZAY-n

Alexandri (Teleky) Juidnyos drak. Preciz